

INDENRIGSMINISTERIET

Christiansborg Slotsplads 1, 1218 K. - Tlf. (01) 11 69 00 - Giro 5 52 55 00

København, den 16. juli 1984.

2. k. kt. j. nr. 112/1500-3/84
(Bedes anført ved henvendelser om sagen)
FF

I skrivelse af 29. februar 1984 (8-56-21-2-3-82) har Viborg amtsråd oplyst, at det i mødet den 13. februar d.å. vedtog en skærpet målsætning for Hald søs forureningstilstand, og amtsrådet har herefter anmodet indenrigsministeriet om en udtalelse om nogle retlige spørgsmål i forbindelse med denne vedtagelse. Disse er beskrevet i et af amtskommunens centralforvaltning udarbejdet notat af 28. februar d.å.

Det fremgår af sagen, at en gennemførelse af den skærpede målsætning udelukker fortsat drift af 4 dambrug, der udleder spildevand i søen. Det spørgsmål, hvorom amtsrådet ønsker indenrigsministeriets udtalelse, er om amtskommunen lovligt vil kunne afholde udgiften til erhvervelse af 3 af dambrugene, idet det er oplyst, at det fjerde dambrug (Hald Sø Damkultur) forudsættes erhvervet af det offentlige i medfør af lov nr. 230 af 7. juni 1972 om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål.

Amtskommunens notat af 28. februar oplyser, at Hald søs omgivelser blev fredet 1942. Amtsrådets beslutning af 13. februar 1984 hviler på nogle nærmere beskrevne overvejelser af fredningsmæssig og miljømæssig karakter, der efter amtsrådets opfattelse må bevirke, at den fra dambrugene hidrørende forurening må bringes til ophør.

For så vidt angår det fredningsmæssige er fredningsstyrelsen refereret for den opfattelse, at fredningsmyndighederne næppe vil afsige kendelse, som indebærer lukning af dambrugene. Dog er fredning af Hald Sø Damkultur blevet anset for en mulighed, der kan komme i betragtning.

Notatets oplysninger om anvendeligheden af lov nr. 230 af 7. juni 1972 forstår indenrigsministeriet således, at fredningsstyrelsen har erklæret sig positivt indstillet på at vil-

le fremme en sag herom for så vidt angår Hald Sø Damkultur, men at erhvervelse af de 3 andre dambrug ikke kan komme på tale.

Miljøbeskyttelsesloven giver amtsrådet hjemmel til at påbyde forbedring af eller forbyde spildevandsanlæg. Det er oplyst, at miljøstyrelsen i et møde med repræsentanter for amtsrådet den 5. januar 1984 har erklæret sig enig i, at denne bestemmelse er anvendelig på den foreliggende sag. Efterfølgende har miljøstyrelsen i skrivelse af 17. april 1984 udtalt, at denne ikke finder at kunne fastlægge den konkrete grænse for, hvor vidtgående krav amtsrådet kan stille til dambrugene i medfør af miljøbeskyttelsesloven. Styrelsen henviser amtsrådet til selv at træffe afgørelse i sagen, der derefter kan indbringes for miljøankenævnet.

Indenrigsministeriet skal udtale:

Det er antaget i praksis og i den kommunalretlige litteratur, at miljøbeskyttelseslovens princip om, at forureneren betaler, må føre til, at en kommune ikke lovligt kan overtage sådanne udgifter. Den omstændighed, at det i den foreliggende sag ikke på nuværende tidspunkt er afklaret, hvorvidt amtsrådet kan opfylde den vedtagne skærpede målsætning ved anvendelse af indgreb i medfør af denne lov, gør ikke nogen forandring heri.

Indenrigsministeriet finder det endvidere principielt uheldigt at søge en privatretlig løsning på et spørgsmål, der er reguleret af lovbestemmelser om offentligretlige indgreb. Den herskende uvished om anvendeligheden af miljøbeskyttelsesloven rejser endelig afgørende betænkeligheder med hensyn til grundlaget for en fastsættelse af dambrugenes handelsværdi.

Indenrigsministeriet finder herefter ikke, at amtsrådet på det foreliggende grundlag lovligt kan træffe beslutning om overtagelse af dambrugene for amtskommunens midler.

Ministeriet finder under hensyn hertil ikke anledning til at udtale sig om betydningen af den ovenfor beskrevne uvished vedrørende anvendelsen af bestemmelser i naturfredningsloven og loven om offentlig erhvervelse af fast ejendom til fri-luftsformål.

Indenrigsministeriet finder ikke, at det på forhånd er udelukket, at amtsrådet afholder udgifter til gennemførelse af den skærpede målsætning for Hald søs forureningstilstand. Ministeriets standpunkt er, at der først kan træffes beslutning herom, når det er afklaret, i hvilket omfang miljøbeskyttelseslovens regler kan anvendes.

P. M. V.

E.B.

Heide-Jørgensen

Viborg amtsråd
Skottenborg 26
8800 Viborg